

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ל' בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ע"ט

1. לענין מה ששואל לא נספד כהלכה, אמר דוד: עברו 12 חודשים ואין כעת דרך להספיד. לענין החטא כנגד הנתינים נקרא ונפייסם. כיצד רצו להתפייס? הסכימו להתפייס רק אם יותן להם שבעה אנשים מבני שאול ויתלו אותם.

אמר דוד: שלשה סימנים יש באומה זו - רחמנים, ביישנים, וגומלי חסדים. והנתינים, כיון שאין בהם רחמנות אינם ראויים להדבק בנו, ואסורים בקהל. המשך המעשה: לקח דוד את שני בני רצפה אשת שאול, ואת חמשת בני מיכל בת שאול, ונתנם להם. הטעם שדווקא הם: העבירות לפני ארון, כל שארון קולטו - למיתה. מה שחמל על מפיבושות בן יהונתן בן שאול - שבקש רחמים שלא יקלטנו הארון.
2. היכן מצינו במעשה זה 'מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא'?
  - א. בני שאול הומתו בחטאו של אביהם, אע"פ ש'לא יומתו אבות על הבנים'.
  - ב. היו תלויים ניסן ועד תשרי. אע"פ שיש איסור 'לא תלין נבלתו על העץ'.

שהיו עוברים ושבים אומרים: אין לך אומה שראויה להדבק בה כזו, שאם הם מענישים בני מלכים על שפגעו בגרים שאינם ראויים להתקבל, קל וחומר כיצד יענישו בני הדיוטות שיפגעו בגרים המותרים בקהל. מיד נתוספו על ישראל מאה וחמשים אלף גרים. פועלים לשלמה.
3. מי גזר על הנתינים שיהיו חוטבי עצים ושואבי מים, ואסורים בקהל?

משה גזר על אותו דור, יהושע גזר עליהם בזמן שבית המקדש קיים, דוד גזר אף בדורות שבזמן שאין בית המקדש קיים. בימי רבי בקשו להתיר נתינים, אמר להם רבי: את חלקנו אפשר להתיר [משום הפקר ב"ד הפקר] אבל את חלק מזבח אי אפשר. ר' חייא בר אבא בשם ר' יוחנן חולק: חלק מזבח בזמן שאין בית המקדש קיים - מותר מאליו.
4. 'סריס אדם' [שנסתרס לאחר שנולד] או 'סריס חמה' [שנסתרס במעי אמו] האם חולץ וחולצין לאשתו?
  - א. ר' עקיבא: סריס אדם - חולץ וחולצין, מפני שהיתה לו שעת הכושר להוליד. סריס חמה - לא חולץ ולא חולצין, מפני שלא היתה לו שעת הכושר.
  - ב. ר' אליעזר: סריס אדם - לא חולץ ולא חולצין מפני שאין לו רפואה. סריס חמה - חולץ וחולצין לאשתו, מפני שיש לו רפואה. והעיד ר' יהושע בן בתירא שפסקו כדברי ר"ע.
  - עוד שנינו: א. הסריס לא חולץ ולא מייבם, ב. איילונית לא חולצת ולא מתייבמת. ג. הסריס שחלץ ליבמתו - לא פסלה לכהונה. בעלה - פסלה לכהונה מפני שהיא בעילת זנות. ד. וכן איילונית שחלצו לה אחין - לא פסלוה, בעלוה - פסלוה, מפני שבעילתה בעילת זנות.
5. מדוע לר"ע סריס אדם חולץ, הרי חייבי כריתות לאו בני חליצה וייבום, ולשיטת ר"ע סריס שהוא חייבי לאוין נחשב כחייבי כריתות?
  - א. רבי אמי - מדובר שהיבמה היא גיורת, וכשיטת ר"ע שגרים אינם 'קהל' ומותרים בסריס. ובאמת יכול אף לייבם. והקשה רבה מהברייתא: פצוע דכא וכרות שפכה, סריס אדם והזקן - או חולצין או מייבמין. כיצד, וכו' ושם מבואר דין זה אף ביבמה מהקהל.
  - ב. רבה - מדובר שנפצע לאחר שנפלה לפניו, וצריכה חליצה להפקיע זיקתה.
  - הקשה אביי: יבא איסור פצוע וידחה עשה של ייבום, אע"פ שהזיקה קדמה לאיסור.
  - ג. רב יוסף - תנא זה סובר בשם רבי עקיבא שהנולד מחייבי לאוין שאינם מחמת קרובה, אינו ממזר.
6. לרבי עקיבא מדוע סריס אדם חולץ, הרי אע"פ שהיה לו שעת הכושר, כעת אינו בר הכי 'להקים לאחיו שם'?

רבא: אם כן, אין לך אשה שכשרה ליבם, שלא נעשה בעלה סריס חמה שעה אחת קודם למיתתו, אלא בהכרח שמספיק שהיתה לו שעת כושר. אמנם ר' אליעזר סבר שאין זה נחשב 'סריסות' אלא המיתה מתחילה להכחיש את כוחו.